بیوسي

دعبدالهادي ریشاء

داشعارو دوهمه

مجموعه

۱۳۷۴

Ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

دمجموعې نوم - بېړوسي
شـــاعـــر - عبدالهادي ریشا
دليکلو کال - ۱۳۷٤ هـ.ش
دچاپ ځای - کراچي
دچاپ شمېر - پنځه سوه ټوکه
خطــــاط - عبدالناصر

(c) ketabton.com: The Digital Library

بسم الله الرحمن الرحیم

(c) ketabton.com: The Digital Library

اهداء

دا د بیوسی مجموعه د هغو کورډاگو، زوی مړو او مور مړو پاک نیت ته چي د نابښادو اولسو د ښاد یو صادقانه غوښتونکي وه او په دي ارمان د خپلو مغزنو ککریو سره ډک زړونه د ځمکي په غیږ ور وستل سوي دي اهداء کوم.

(c) ketabton.com: The Digital Library

سریزه

درنو لوستونکو!

ما د پتوکړو دلمړی شعري مجموعې په سرکې ژبه کړې وه چې که مې توان وموند دوهمه مجموعه به هم د خیره سره چاپ کم. دادئ اوس وتوانېدم چې د خپلو اشعارو دا بیوسې مجموعه د چاپه راوباسم او ستاسې حضور ته یې وړاندې کړم. زه پسر خپل بول و درېدم، خپله گایه مې داده ترسره کړه.

گرانو لوستونکو!

ترهغه گړیه پورې ترڅو چې د پتوکړو د مجموعې په باب ماته د محترمو استادانو، شعرپوهانو او عامه خلکو له خوا مکتوبې، غیابې، حضورې د تائید او تنقید حالونه راتلل

(c) ketabton.com: The Digital Library

چي ویونکي کوربنادي به څه پکښې ووايي. نو مي ولې په هوا
زړه مي کښانده وو. کله چي پوه سوم چي د پښتو کرزو مجموعه
بېخي چاله نظره نده غورځولې، نه يې يو مخيځه (نو) پر
کښ کړې دی، وروسته مي نو پرځان يک سنده کړه.
زړه مي پر پښتې سو. یو څه ناڅ مي پر کښېنوست.
چاچي زه د پښتو کرزو د مجموعې په تائيد سره مکتوباً
، غياباً او مخامخ غټولئ يم. دوی دي د سيالانو سرسي.
زه يې ممنون کړم .
او هغه کوربنادو چي د مجموعې پر بعضي ځايو
تنقيد نيولئ دئ. د هغو تر دا پاک دين وګرزم چي پريوه
مخ يې نده کږلې. او هغه بنادمنو او صاحب نظرانو چي بنه
نظر او لاربښونه يې راته کړيده. دوی ته سلامه دي،
غيبي سپاره دې مله وي، کوريې و دان.
ښاغلو لوستونکو!
مابه دغه د (بېسوسي) مجموعه د وخته لا چاپ کړې وای.
خو زه د ژوند په نورانګل اخته وم، د بلي خواچي مي
د چاپ د پاره خالړي څه غرانونه ټول کړي وه. په هغه
بنې د ګرانۍ داسي هنبه، باد ننوتئ چي د غرانو زيږه
سکه يې داسي ور سولولې وه چي غران د غازارزښ
خوڅه کوې د خوشکۍ ترورن يې لا وزن سپک سو.

(c) ketabton.com: The Digital Library

چي د چاپ د پاره نه بسېدل، نوره لېږه، د پښه مانه د ړلودل چي د هغه څخه يو څه راواخلم او د چاپ مصرف ته يې ورکړم. نو اريان، په اريان پاته وم، په چاپ پورې يې او ګاره وم. يو ځاته چي مي اميد د ړلود هغه ته چي مي وړ ياده کړه هغه هم تلـه تېره کړه، ځان يې وځراوه، نه و ټوخېدئ. په داسي وخت کي نو ما واړو سړی خا ټخا واسرنګه کېږي. دا مي هم ځان ته عار باله چي ريشا' دي ديوې مجموعې د چاپ د پيسو په خاطر ځان د اوومحمد وپوروړئ کړي. دا مي هم نسواى منلاى، نه مي وړ بلل چي ليکلي چاپ ته آماده مجموعه دي د غه سي نا چاپه پاته سي. باړه مي زړه راغـوټه کړئ. ما ويل " څه تتوکل يې پر هغه چي بارانونه اوروي".

راولاړسوم، پر چاپ خانو وګرزېدم. ډېري چنې مي و وهلي. په ارزان بيه کاغذ پسي مي بازارونه مټ کړه. په چونګي، چونګي د صورت په سوهانګي مي د ونه پيسي برابري کړې چي دا د بېـوسي مجموعه په چاپ کړم، او ستاسي حضورته يې وړاندي کړم. ما خودا کار د- نس په خوزو وکئ. اوس نو پر تاسي ده چي نوکئ وخت وروباسئ او د يېـلا ويلو زحمت پر ځان تېر کـړئ.

(c) ketabton.com: The Digital Library

دا چلي ما د بپوسۍ په د غه مجموعه کې
سل (۱۰۰) شعرونه وکښل.
د دې کراستې یا گدلي شنل په تاسې اړه لري.
زه به تر هغو پورې غابښ وچیچم، چې تاسې یې توري و
سپیني شنل سوي وړه خپل د قضاوت د ترازوو پلو
ته ور غور ځوی.
تاسې ته به یاد وي چې د دې شعري مجموعې شعرونه
د ډېره وخته ماته پراته وه. ما د پښتو کړزو د مجموعې په سر
کې لا دا خبره ستاسې تر غوږ تېره کړې وه. د هغه جملې
څخه مې بعضې اشعار د چاپ د پاره د لته راېل
کړه. او بعضې نور یې لکه:- د
لوی استاد علامه عبدالحي (حبیبي) مرثیه چې د (پښتو ټولنې)
په مجله کې دا کاډمې له خوا نشر سوې ده. د عبدالباري (اشنا)
وېرنه د کندهار په مجله کې چاپ سوې ده. بر علاوه (۵۰۰) پاڼې
یې گستنتر، او نشر سوي هم دي. د محمد گل (نوري) د مړینې
په یوه تلین کې چې د سرحداتو او قبائیلو د وزارت له خوا نیو-
ل سوی وو، ما هلته هم د ده په یاد یو شعر وواید چې البته
نشر سوی به وي. د جمال عبدالناصر مرثیه چې ما د ده
د مړینې په دوهمه ورځ وویل، بیا یې و مصرته د ده دفتر
ته ولیږل. کا گارین چې لمړی ځل د فضاء په سفر ولاړ، او بیرته

(c) ketabton.com: The Digital Library

را کښته سو. د ده په افتخاري هم په هغه شپه شعر جوړ
کړی، او د ده د فترته مې پس له څه وخته واستوی چې خبر
یې د (ازوستیا) روسیه جریدې خپور کړی. د لمړی پلا د پاره
چې (آرم ستړانګ) امریکایي پرسپوږمۍ قدم کښېښود، ماد
ده په شان کې هم یو شعر جوړ کړی. په یوه بیته کې مې
ثبت کړی، نو ګوره چې هغه بیته به اوس چیري وي؟ د غسې
زمانو ر شعرونه په مختلفو جرید و په مختلفو وختو کې خپاره
سوي دي. لکه :- د اولسي جرګې په مجله کې، د سولې د
جبهې په جریده کې، د او سنې لیکوالو په دریم ټوک کې او نورو
او اخبارو کې چې زما سره یې نه تاریخ سته نه مې شعرونه یاد دي.
خو اوس هم یو څه شعرونه د توّمني
په اندازه راته پاته دي. که نور سره برابر سوه بیا به نو
د خیره سره خبري کوو. چې بیا د بلدي د ګوروان کاندرا-
ونه سي. اوس یې د چاپ وعده نه کوم.
خوږو دوستانو!
که ستاسو دا خیال وي چې د دې مجموعې اشعار به دونه
شیریني ولري لکه شیرپیره یا به داسې مفرح دل ودماغ
وتسکین د هندهٔ اعصاب وي چې په هر ګونډي کې به یې ترنګ
خوشي پرته وي. نو دا ګمان مو بېځایه بولم. ځکه په دې شرو
کې د ۱۶۰ کلو د بې وزلو د ځګر خزکی، د ټېز غاله مغزوجزکی،

(c) ketabton.com: The Digital Library

د زړه دزلزلو چغکې او د زړه درزونه، دردونه، غمونه ، انعکاس او نقاشي سوي دي. که څه هم ستاسي به خوا دروو هي. خو د يپلادويلو توصيه يې زه ځکه درته کوم چي، تاسي بيا هم د اولسو په جګرخونيو کي ورسره ګډ او شريک سئ، چي دوی يواځي په غم کي پاته نسي او پر دي ټوره لمبله ټوله داغ ديدګان او غمجن سره کښيني او پاتا سره وړکي. وروسته د غم کمبله ټوله کړي.

دا پلا مي د دې مجموعې نوم په دې خاطر ببوسي، وټاکئ، چي ټوله ناخوالي، ساړه اسويلي، دردونه، نادودي زموږ ببوسي ده. هو. ذهني، جسمي، مالي، او نور رقم، رقم ببوسئ، زموږ په پنځه دي. تر دې حده پوري ببوسه او بېـ ندوکي يوچي د پيښي د تښه تخنه هم بېريږو. هانور خولاپرېږده. دا زموږ ببوسي نه بولئ؟ چي پر يوه ټيک يې راته اينبې ده. په سر مو راته ګوري؛ تور يې راته پرتندي دي. د ناترسو ترچپلاخه لاندي يو. د سياه سرو ژړاوي، بنراوي، الـه لاوي دي. هلکان ځان د ډاګه، ډاګه وهي، پرخوله خوله لوږو د پورته کيدو څوک نسته. په سترګو کي مو خاوري رډ، بډ پاشل کيږي. ټا ټوبئ مو ورک دئ. د خدای پراويجه مو څوک نه پريږ دي. په هر ځای کي شېرخطيان يو. په جيب کي شانزده، په کندري کي سپيرونئ ندئ پاته.

لځي وپتي شتمنۍ موځغلوي. د خپلو هستیو یې سر په
چیچه ایستلي یو. تېغونه او اړزی لا د لاسه را باندي
صافوي. د دغه واقعیتو په نظر کي نیولو سره مي د دي
مجموعې نوم «بېوسي» وټاکۍ؛ چې د اکثرو جملو څخه هم
دا ننځګي او بېوسیوږغ او مفهوم راوزي. موږ بېوسه
نه وو خواوس زموږ وس غښتو وسدارانو وړی؛ دی؛.

خاوري عبدالهادی ریشاً

(c) ketabton.com: The Digital Library

منته

زما کشري زوی (عبدالناصر) چې دوستان یې (کبلی) بولي راته ټینګ سو چې ستا دغه د ښوسی مجموعه دا ګښت د چاپ د پاره زه لیکم. ما ورته وویل چې "دا خو د زوی زړی دی. مګر ستا خط کله دوایې دی؟" خو ده ټینګار کاوه. ویلې "د طواء ټکی دی که یې بېله ما بل څوک ولیکي" ورسره بنه مې کړه. ما ویل "ودې ګورو".

هلک رهي سو. د خوش نویسی یو کتاب یې پیدا کی. ورته وجوغېدی. اندر په یوه، یوه نیمه میاشت کې په خط کې دونه باولی سو چې پرخط یې زما باز کښېنوست. مجموعه یې په ښېړه توګه چاپ ته آماده کړه.

دی ډېر ذکي، یوه او مستعد زلمی دی. استعداد یې د ستایلو وړ دی. مګر نوخه وکوچې پر هیواد مود بلاسا ختلې ده. د دغسي ډېرو مغزنو، مبتکرو او سالمو فکرو خاوندان د بل په خاوره کې تره‌تلي، لی به لیه او تاک له تاکه ګرزي. پیاز په ګنډه په ډوډی پوري حیران دي. داستعداد د روزلو او تحصیل استادان یې یا نسته یا هغه پخپله بخوله اخته دي.

زه اول د ده څخه د دې مجموعي د لیکني د زحمتکښی منته کوم. بیا یې استعداد ستایم چې په لږ وخت کې

(c) ketabton.com: The Digital Library

دونه اَوْړَه سو چې مجموعه یې یک لوخته صافه ولیکل. دا
دئ نن یې خط ته ستاسې سترګه هم وړاوړي.
خدای دې ده ته برکتونه ورکي. وزردې وزېږي.
دانسانیت په هره برخه کې دبریو غښتې برخې ورته غواړم.
ـ ریشاء ـ

(c) ketabton.com: The Digital Library

فهرست

شماره || عنوان	مخ
۱ . لوی ښښتن	۱
۲ . رب ته دریږو	۲
۳ . اې خاونده !	۳
٤ . دغه حال دئ چې نه چاغیږو	٤
۵ . لېوه هم پرهیز کوي؟	۵
٦ . حالونه مې راوړي	٦
۷ . بېچاره پروفیسر	۷
۸ . غم ځپلي اولسونه	۸
۹ . لامونه دي پېژندلي ؟	۹
۱۰ . تشې د خولې خبرې	۱۱
۱۱ . د خپل زوره نا خبره	۱۳
۱۲ . جنګ پر غَلَه دئ	۱٤
۱۳ . د لته ګذاره سخته سوه	۱۵
۱٤ . زوی مړي لاس نه اخلي	۱٦
۱۵ . للو ، للو	۱۷

لومړی

(c) ketabton.com: The Digital Library

شماره - عنوان	مخ
۱۶ . ملل متحد ته وايم ـــــــــ	۱۹
۱۷ . که راتله نو پاخه راځي ـــــــــ	۲۱
۱۸ . داځه سوران راغلئ دئ ـــــــــ	۲۲
۱۹ . ياران بي بد راه کړه ـــــــــ	۲۳
۲۰ . دتولوزړونه دک دي ـــــــــ	۲٤
۲۱ . تر مرګه خوب ـــــــــ	۲۵
۲۲ . وي شرمولو ـــــــــ	۲٦
۲۳ . ياري صداقت غواړي ـــــــــ	۲۷
۲٤ . مخ يي راو لګاوه ـــــــــ	۲۸
۲۵ . دغه دئ ايثارنو ـــــــــ	۲۹
۲٦ . کفن کښ ـــــــــ	۳۰
۲۷ . بي باوره وعدي ـــــــــ	۳۱
۲۸ . سل د زرګريو د ګر ـــــــــ	۳۲
۲۹ . پس ګردني ـــــــــ	۳۳
۳۰ . نوبتي مرګ ـــــــــ	۳٤
۳۱ . نامېندي ـــــــــ	۳۵
۳۲ . حق ده پېره ـــــــــ	۳٦
۳۳ . لرګي يي پکار دي ـــــــــ	۳۷

(c) ketabton.com: The Digital Library

شماره ـ عنوان	مخ
۳۴. د زړه غمچینه	۳۸
۳۵. لوی ختلم په زیرخانه ننوتلم	۳۹
۳۶. بې پرزو موټر	۴۰
۳۷. ژربه د نازه ولویږي	۴۱
۳۸. کوربل	۴۲
۳۹. سر شکوني	۴۳
۴۰. مخ ته کرکنډي	۴۴
۴۱. تماشه یې کوه	۴۵
۴۲. د بل لاس	۴۶
۴۳. تولد دی دئ	۴۷
۴۴. شخصي حکومتونه	۴۸
۴۵. پښبوته لویږي	۴۹
۴۶. د مغزو عملیات	۵۰
۴۷. تالي ختي	۵۱
۴۸. ورستي هګۍ	۵۲
۴۹. د بندګۍ ژوند	۵۳
۵۰. د سرونولو	۵۳
۵۱. نه تعلیم نه تربیه سته	۵۴

(c) ketabton.com: The Digital Library

شماره-عنوان	مخ

٥٢ . د غه حال دئ ________ ٥٤
٥٣ . زه ته مولويزي؟ ________ ٥٥
٥٤ . ژړي تلي ________ ٥٥
٥٥ . ولي بل ته اړ يو؟ ________ ٥٦
٥٦ . د غلو ملګري ________ ٥٦
٥٧ . څنګه وکم؟ ________ ٥٧
٥٨ . بې فايدې مجلسونه ________ ٥٨
٥٩ . نيکي غوښتني ________ ٥٩
٦٠ . په وينه بيده ________ ٥٩
٦١ . و چاته ور زغ کړم؟ ________ ٦٠
٦٢ . پرکمه رهي يو؟ ________ ٦١
٦٣ . پښتون پاته سو ________ ٦٢
٦٤ . لاس يو کئ ________ ٦٣
٦٥ . ذ غاليان سو ________ ٦٤
٦٦ . فراري عاشق ________ ٦٥
٦٧ . مردار خواره ________ ٦٦
٦٨ . ترکلکين راته ګوري ________ ٦٧
٦٩ . ګلګل ميري ________ ٦٨

(c) ketabton.com: The Digital Library

شماره ـ عنوان	مخ
٧٠ . توپک خپل و پردی نه پېژني	٦٩
٧١ . بېوسه يو	٧٠
٧٢ . پر صراف کلپي نه چليږي	٧١
٧٣ . راغله، ولاړه	٧٢
٧٤ . بدي خاطرې	٧٣
٧٥ . منافق	٧٤
٧٦ . کوږ لاس کوږ مغزی	٧٥
٧٧ . برګ ګل	٧٦
٧٨ . ښه انګور چغال وهي	٧٧
٧٩ . پښې نه پر ورځي	٧٨
٨٠ . آينده نتيجه	٧٩
٨١ . د بيت المال موږکان	٨٠
٨٢ . نه شرم نه حيا	٨١
٨٣ . ترکه و ارزانه	٨٢
٨٤ . سوک زړه	٨٣
٨٥ . اوږد زکندن	٨٤
٨٦ . پر يوه زخم بل زخم	٨٥
٨٧ . ښه کوئ بد مه کوئ	٨٦

پنځم

(c) ketabton.com: The Digital Library

شماره ـ عنوان		مخ
۸۸ . سگریټ کښنانو!	________	۸۷
۸۹ . نصوار ریانوته	________	۸۷
۹۰ . خپلي بښکلي ته ځم	________	۸۸
۹۱ . خبره خلاصه ده	________	۸۸
۹۲ . خوندېي نسته	________	۸۹
۹۳ . په ټوک یا ځیره ګزاره	________	۹۰
۹٤ . د ډالرومریدان	________	۹۱
۹۵ . بې سوره سازته اتڼ	________	۹۲
۹٦ . د غوښو اکسیر	________	۹۳
۹۷ . جوال شکاف	________	۹۳
۹۸ . خرامبو	________	۹٤
۹۹ . ترنس کښته مزدوري	________	۹٤
۱۰۰ . کږې لارې	________	۹۵

(c) ketabton.com: The Digital Library

لوی څښتن

مُصوّر، خالق، مالک د کائناتو
ته لایق د حمد، ثنا او د صفاتو

تا راکړي دي بې شمېره نعمتونه
اې منعمَ! معطي د انعاماتو

بینده په زړه آګاه د هر بنده یې
مهربان یې نګهبان د موجوداتو

چې ستا حقه لار په صدق عملي کړي
هغو یووړه ستا رضا په عباداتو

ته معبود یې عبادت ستا لره بنایي
پرستش نه کړم د بت او فلزاتو

د شیطان د تیرایستلو پناه غواړم
چې ولاړ نشم د خونکارو پر عاداتو

د صالح نیکوکارانو عمل راکه
ما خوندي کړه د روزګار د جنایاتو

ته هادي یې هدایت هادي ته ورکړه
دی خواستګر ستا د مقبولو هدایاتو

(c) ketabton.com: The Digital Library

رب ته دریزو

مسلمانان چې دخپل رب ځخه جنت غواړي
هسې مولا له بندګانو عبادت غواړي
هادي قران چې بندګانو ته لیږلی رب دی
باید په دوړوکي پروت نه وي تلاوت غواړي
مسلماني تش په خوله نه کیږي عمل ورسره
هم اوامر هم نواهي مطابقت غواړي
که مؤمنان موږ یو له بله سره ورونه بولو
همدا اخوت په صداقت، مینه، الفت غواړي
که څوک یواځې لمونځ کوي زکاة بیا نه ورکوي
نیمې آیات مني د نیم ځخه فرقت غواړي
د همسایه سره اسلام د ورور ژوند خوښو
هم د هغو سره دوستي او مؤدت غواړي
قتل، قتال، جنګ، جدل، فسق، فجور دی منع
سوله، صفا خوښوي نه چې عداوت غواړي
څوک چې تقوا لري هغه وي و خالق ته نږدې
ځښتن عادل دی د بنده هم عدالت غواړي
خدایه ته زموږ عمل ته مه ګوره خدایي ته ګوره
ریښا په ټول جهان کې سوله امنیت غواړي

(c) ketabton.com: The Digital Library

اې خاونده!

پاکه ربه ته خالق زه دې بنده یم
ستا له امره څخه لیرې افتاده یم
په ګناه کې یمه ډوب تر سره پورې
د رحمت امید لرمه درمانده یم
شیطانانو یم د لارې اړه ولې
اې ستّاره! عفوه غواړم شرمنده یم
په دنیا کې مې هم هیڅ خوا نسوه سمه
په محشر په خپل عمل سرافګنده یم
بندګان واړه وتا ته یاغي سوي؟
او که زه په بېنا ستر ګوناديده يم
نه ورورې، نه اخوت، نه مؤدت سته
پر دې حال به لا تر کله پاینده یم
زما د ژوند چارې راسمې کړه خاونده
زه رېښا کله د چارو ساز نه ده یم

(c) ketabton.com: The Digital Library

دغه حال دئ چې نه چاغېږو

راته وايي چې څوک مخامخ دروغ
د هغو خلکو لره مه پېژنه داغ

په خوله قال الله وقال رسول وايي
په خوړک کې مردار خوري لکه زاغ

په مجلس کې يې د ژبې لمبې وزي
وي د ننه زړه يې تور لکه څراغ

چې د زړه او د خولې لارې يې يوه نه وه
منافق دئ غوږه ژبه د ابلاغ

چې يې ټول عالي صفات د پاک مؤمن وي
چېرې و باسم د دې سړي سراغ

ولې نسې رنګارنګ ګلان خرجوه
چې د ګلو پر باغچو ګرزي الاغ

که په رنځ د خوزېږي سړی اخته سي
نه جوړېږي د خاکشير په نبا داغ

هر ګړی د نا بوره مرګ په ګروم کې
ريښتيا څنګه څوک پر دې حالت سي چاغ

(c) ketabton.com: The Digital Library

لیوه هم پرهیز کوي؟

یا پیدا دئ تباهي لره چنګیز   بدلوي جګې کوډلې په خاکریز

نعمتونه کړي بدل په تورو خاورو   یا یې لانس کړي په یوه ګړي پالېز

یا نبې راغلې بلبلان وږي د باغه   وا به نه وړي له کارګه د بلبل ریز

یا رمباړه، یا شیشنئ، یا راپې دل دئ   حیوانان کله ویلې سي تیریز

درنده حیوان دئ هرچا پیژندلئ   نه پوهیږي د دوی پوست په قناویز

سرچینه که سوه مرداره ټول مردار سي   که بهاندتر آخره وي کاریز

د مردار لا نس په خوړلو ډېر حریص دئ   چا لیدلئ د کارګه، لیوه پرهیز؟

یو د بل حیات ته وینې د ځان ورکړي   بل جلا د غوندي د وینو وي خونریز

ښه و بد اعمال د هرچا جلا کیږي   که څوک ولري د عقل والبېز

پر ریښا، د نفس، هوالښکر راغلي سي

اوس به څرنګه کوي ځني ګرېز

حالونه مې راوړي

آ ښادمنوا ماغمونه دي راوړي — ما د ګروب هيوا د حالونه دي راوړي
تمول ژوندي پې پرتې باندي څخېدله — او د مړو مې تصويرونه دي راوړي
يو مخيځه وطن وارَه هديره وو — د قبرو مې فريادونه دي راوړي
سوخته دله پر هار زړونه هلته پاته — ما يې تش آه و دردونه دي راوړي
په نکريځو سره لاسونه هورې ښخ دي — ما نامراده ارمانونه دي راوړي
ما د ساندو د ژړاندو ستر ګواو ښکي — سيلابونه، سيلابونه دي راوړي
په اوربل يې د اوربل وېښتان پاشان سوه — شاعر ځوشعري تارونه دي راوړي
بهارونه غوټۍ نه وې غوړېدلي — د خزان مې ژړ بلګونه دي راوړي
پر ديوال ما غزه پراته وه د بېسيانو — د کوڅې مې ولونه، ولونه دي راوړي
د مرګ وزې په ژونديو پانېدله — په سند کې مې هډونه دي راوړي
روڼا تيانو لا تر کله روڼه نيسي — دا دئ ما روڼه ماتونه دي راوړي

داچې تن له دې محفله مستي ولاړه
خو ريشاء د غم يتونه دي راوړي

(c) ketabton.com: The Digital Library

بېچاره پروفيسر

ترسره دود وړي په زړه کي اوربلېږي
د کوړي پښان دزړه خونه سوځېږي

په ظاهره روغ، دروں لړمون پخته يم
نا خبره د سباچي څه راکېږي

زما په رنګ تاراک بل چاندئ لېد لئ
صورت تېږي، زړه لړزېږي، سترګي لوېږي

د علاج دارو مي ندي پېدا سوي
پروفيسر مي په تشخيص لا نه پوهېږي

ډېر تېر وني دوست د رنځ پوښتنه نکړي
بېګانه خومي په مرګ لا خوشحالېږي

رېښا مرګ ته انتظار باسه مرګ لنډ دئ
خدائ خبر چي د ژوندچاري دي سمېږي

(c) ketabton.com: The Digital Library

غم ځپلي اولسونه

پاته يم يارانو د غمجوارانو سره
نسته شيريني ژوندون تيريږي د ترخو سره

نه لرم خندا پر شونډو غم لرم، غصې لرم
زړه کي گلومه ځپل درد ونه د غمو سره

چارا ته د عقل اساسي لاره وته ښووده
شپه او ورځ تيريږي د پرسد ولېونو سره

خلگو اور اخستي دئ په اوښکو کي غوټې وهي
هسي آموخته سوه د سېوو د تودو سره

ژر به آباديږه اولس له گرمه سړده وخيږي
لار به پرې کوي د وړاندي تگ دکاروانو سره

مه نااميده کيږه ريښا غم غصې د ې ليري کړه
ځان دي کړه نژدې د غم ځپلو اولسو سره

(c) ketabton.com: The Digital Library

لا مونه دي پېژندلي ؟

دغه څوک دي چې پې وژني هم يې سوځي ؟
دغه څوک دي لوټوي چې يې دوړځي ؟
دغه څوک دي چې د ورور د جيب يې باسي ؟
په رقم، رقم نوموي يې ختا باسي
دغه څوک دي چې شړي خلګ د کوره ؟
دغه څوک جلا کوي خپل ورور د وروره ؟
دغه څوک دي چې قبرونه يې ړنګيږي ؟
کور، کوڅه، مسجد ښارونه يې نړيږي

(c) ketabton.com: The Digital Library

دا د دې عصر زمریان که چغالان دي؟
چې خورک یې د خپل ورور د کور چرگان دي

دوی پرڅه دي تباهۍ ته جوغښېدلي؟
دا یې رحمه دا ښیلي، ښوېدلي

دوی څه وایي، څه کوي، څه یې مقصد دئ؟
چې هر ځای یې اور بل کړئ د حسد دئ

آیا پېژنئ یې دا ناترسه څوک دئ؟
د سور سات او بس چې هر کاله چوکۍ د

خلګو ښه سئ بس ته، پرېږدئ خپل خوبونه
د ریښا سوالونه ورکړئ جوابونه

(c) ketabton.com: The Digital Library

تشي د خولې خبرې

د نړۍ بشرخواهانو، چيرې ورک ياست؟
د مظلوم طرفدارانو، چيرې ورک ياست؟
زموږ له حال څخه خبر ياست اوکه نه ياست؟
مهربانه پرخوارانو، چيرې ورک ياست؟
دافغان پر سر وڅه ناورین سېده دی؟
بشر دوسته انسانانو، چیرې ورک یاست؟
سترګې پټې دي، که حق نسي لیدلی؟
حق بینانو بینایانو، چیرې ورک یاست؟
انساني عاطفه، رحم ولې نېست سوه؟
رحم دِ له هستمندانو، چیرې ورک یاست؟
افغاني ملت په وینو لړند پروت دی
بې سرحده ډاکټرانو، چیرې ورک یاست؟
بشري حقوق د خولې تشي خبرې
د عمل وفادارانو، چیرې ورک یاست؟
توازن نسته پلې سپکې درنې سوې
په نړۍ کې منصفانو چیرې ورک یاست؟

ترغذا سو د سلاح کاروان د مخه
د ترافیک پیره دارانو، چیرې ورک یاست؟
د اوربل قوماندې ډیر ژر عملي سي
د اوربند منصبدارانو، چیرې ورک یاست؟
د افغان نجات ته کمه لاره وزي؟
مخ کښانو، رهبرانو، چیرې ورک یاست ؟
بشري نړۍ قرضداره د افغان ده
بندي غاړي دیندارانو، چیرې ورک یاست؟
د امید سترگي وتاسوته کږې دي
اې! د سمې لارویانو، چیرې ورک یاست؟
د کارگانو آوازونه پورته کیږي
له دې باغه بلبلانو، چیرې ورک یاست؟
په طعنه په اشاره به څه سي جوړه؟
خولې کړې خلاصې شاعرانو چیرې ورک یاست ؟
ریښا ورک دی په تیارو په دریلوکې
چیرې یاست مشعلدارانو چیرې ورک یاست ؟

(c) ketabton.com: The Digital Library

دخپل زوره ناخبره

په ښایست کې قافلې دې مخ ته اوړې
خوولاړې یې دتورمخ غلام و درته
په مړانه دې دېبان دې چپه کړې
په قوت کې غرولاړ یې هرخطرته
اې دخپل مړانې، زوره ناخــــبره!
توره چا ده تېره کړې ستا وسرته؟
ښخواني تختونه چاکړه دړې وړې؟
چې پر وچه مځکه پروت یې وسره لمرته
په بربنډوا وپه شمله دې څوک اخته دې؟
په پړونې کې وړل کېزي و بهرتــه
سپینه وږځ دې دغفلت په خوب کړه ګړه
توره شپه به تېر وي و سپین سحرته
د بابا اود نیکه نوم دې هېر نسې
بد نامې بیا پاته کېـــزي وپس ته
وروستی عمر د زیښا د بې آبۍ ســو
وچه درختنه رهیزي وشــمر تـــه

(c) ketabton.com: The Digital Library

جنګ پرغَلَه دئ

که د وړنو ترمیانځ نه وي یکرنګي — زندګي د ښخونه ده زندګي

د ملت ترمیانځ که یو وار نفاق راغی — پړ وړ غوړځي هر چوړي او هر بېنګي

د غه حال پر افغانانو نن راغلی — د نفاق اساس یې ایښی فرنګي

د غیرت بګړي وغاړي ته لوېدلي — افغانان دي یو د بل سره جنګي

ډېرین زړه وال د وروړ په مرګ یې کړي فخر — غواړم هغه زړه اهاک چي وي سنګي

چي د بل په اشاره خپل وروڼه وژني — تر دې نسته بله لویه بې ننګي

نه آرام او نه امید د هوسایي سته — زوړ و ووړ ژوند تېروي یې په خلوت تېنګي

چي پر زړه یې د روپو د حُب تاپې وي — د هغو ظاهري خوی وي پلنګي

په میدان کي چي چرګان سره بېرسي — لمړی ضرب یې وي پر تاج د کلنګي

ړیشا، څوک دي پر سورناکله غوږ نیسي

چي وي پوره ته آواز و نه سورنګي

(c) ketabton.com: The Digital Library

د لته ګذاره سخته سوه

د سپين سرو د نارو مي بد راځي
د سپين ږيرو د ګيلو مي بد راځي

مشران چي د خپل کور مسئول نه وه
د کړو وړو څه د هغو مي بد راځي

چي په کور کي نه تنظيم نه ډسپلين وو
له دې ګډ وډ تنظيمو مي بد راځي

چي نه قول نه وعده وي نه وړاشه وي
له دروغو د وعدو مي بد راځي

دلايل منطق چي نه وي په مجلس کي
وچ دلو ړو آوازو مي بد راځي

فيصلې چي په عمل کي تطبيق نسي
پر کاغذ د فيصلو مي بد راځي

هسې ډېر شيان موجود سته بدي ايسي
خصوصاً يا د جنګو مي بد راځي

ريښاؤ لاړ سه يوې بلې سيارې ته
ستا له دې نصيحتو مي بد راځي

(c) ketabton.com: The Digital Library

زوی مړي لاس نه اخلي

سحرګر و څه جادو را باندي کړي
عقل فکر يې دی زما له سره وړي
د خپل ځان سره مي واک واختيار نسته
کشوي مي لکه مز غاره کي پړي
د ژوندون د پاره مځکه راته سره ده
د مرګي په کټ کي پروت يم لکه مړي
د کم درد څخه نالش وکړمه خلګو
د وجود هره حصه مي ده کومبړي
چي يې غوښته هغه هوډه يې پوره کړه
پر څه لاس را څخه نه اخلي زوی مړي
د دوو ورونو په لاسو کي سنلاخي دي
يو دابل حلالوي لکه اوزګړي
د خپل کوره يې ريشا بهر ته ويوست
پاته نسو په کاله کي د کور غمړي

(c) ketabton.com: The Digital Library

للو، للـو

الاهو للو، للو، خوب دي دړسي دلیمو للو، للو آیاهی، آیاهی للـو للـو
د سترگو تور، د زړگي سر للو، د توري شپي ژړیه لمره للو ، پر د ښمنانو سي لاس بره للو

الاهو للـو، للـو

اوس دي خوبونه کوه، پاك خوږ کونـه کـوه ، پر موږ نازونه کـــوه
ځان مړه وه په شیدو، خوب دي کوه تر سپیدو

الاهـو للـو، للـو

سباقومونه روڼې ، کار له غښتلي پالي ، دوی ته دلوړي ساتي
ښتن دلویو کارو ، د نوي، نوي فکـرو

الاهـو للـو، للـو

ته به اقوام ویښـوي، ته به عوام ویښـوي، بشر تمام ویښوي
ته د غفلت د خوبـو، د جهالت د خوبـو

الا هـو للو، للـو

نړۍ کي سپین دي که تور، هر یو د ځان بولـه ورور، نړۍ د تولو لوی کور
سره یو ځای د قرنـو، پر د ښتو، غرو و رغـو

الاهـو للو، للـو

(c) ketabton.com: The Digital Library

وچه بېديا اوبه وه ، خړي غونډۍ شني کوه ، زوزان د بېخه رېبه
زړونه راباسه د غرو ، وتړه بند پـر رودو
الا هو للو، للو
پوره که لوړي هيلي ، د مرگ سلاح کړه ويلي ، وايه د ژوبد لي
ورک کړه خطر د جنگو ، خلاص کړه بشر د لمبو
الا هو للو، للو
زما وصيت و منه ، حق عدالت چلوه ، خدمت د خلگو کوه
د غه قيمت د شيدو ، ستا څخه غواړي ببو
الا هو للو، للو
د خلگو زړه وساته ، زړه يې د زړه وساته ، لوی او واړه وساته
عالي انسانه للو ، پر خواري گرانه للو
الا هو للو، للو
آينده ښاد اوسې ، آرام ، آباد اوسې ، لوی سې د مراد اوسې
زما نازولي زړگو ! چې هېره نکړې اذکو
الا هو للو، للو

(c) ketabton.com: The Digital Library

ملل متحده ته وایم

دا ده د انصاف، د عدالت، د حریت نړۍ
دا ده د بشر، بشرخواهۍ، انسانیت نړۍ
دا ده د انسان د ترقۍ او عصریت نړۍ
دا ده پرمخ تللي د ورورۍ او د ښه نیت نړۍ

دا جملې که هرڅو په رښتیا سره ویلې وي
نن ریښې د ظلم او ستم باید ختلې وي

آیا استعمال د اسلحو تاسي ژوندون بولئ؟
جنګ و انسانانو ته پیشرفت او تمدن بولئ؟
او که پر عوامو بمباري عصري قانون بولئ؟
و وایاست رښتیا چي د غه عقل که جنون بولئ؟

زه د ورور وژنه خود خواهي و جهالت بولم
زه د انسانانو جنګول لوی خیانت بولم

جوړې پر بې دفاع خلګو ناوړین دئ مصیبت دئ
دوی وایي چي جنګ داخلي کار د مملکت دئ
څوانده! هسي نه ده د بهر مداخلت دئ
هرځای چي جګړه وي دیو، اِن مسؤلیت دئ

هر جنګ په داخل کي د خارج څه تمویلیږي
د خل د خارج وي د سد خلګ په پوهیږي

(c) ketabton.com: The Digital Library

غونډې د یو.ان د سرغنه وعاقلانو وي
داسي معلومیږي چي بازۍ د هلکانو وي
ځکه فیصلې بې نتیجې د انایانو وي
یا د فیصلو تعمیل پلاس د استادانو وي

وړ ده د یو.ان استازي ژرچي استعفاء وکړي
یا دي د بې وزلو د نړۍ سره وفا وکړي

بعضي په پوهیږي چي جنګونه پر غله وي
ځکه فیصلو کي د زورګیر درنه پله وي
هر ضعیف النفس د زورورو پر پله وي
نه دئ عدالت چي ناحقیو نه شله وي

خود به په نړۍ کي تږدې لیري لمبې بلي وي
خود به جوړي سوي د زورګیر پر طرف ډلي وي

جوړي تباهۍ ته کارخانې د سلاح ګانو دي
ګټي د غټانو تاوانونه د کچنیانو دي
ناز و نعمتونه د قوي ټفنګدارانو دي
واره اختیارات فقط پلاس د څوکسانو دي

زه ریښاء انسان ته انساني خویونه تل غواړم
یا د غه نړۍ د خپل مدار څخه وتل غواړم

(c) ketabton.com: The Digital Library

که راتله نو پاخه راځي

نه راځي چي تللي دي ژر نه راځي
کله که راتلله ډېر پاخه راځي
ګوري چي لاڅو سرونه پاته دي
تش میدان ته بنه په پوره زړه راځي
اوس د ګل هوسو ګلستان نه دئ
دلته نوی اور په بلېده راځي
اوس بي د راتګ پاسپورټ په لاس نسته
دوی نه پر نخره نه دېواله راځي
یو ځل چي د غم کمبله ټوله سوه
بیا په وراړکونډي د واده راځي
هر وخت چي سرک بي او پاشي ولید
هغه ګړی پلي اوسپاره راځي
یو کرت که لمر ترا وره ووتئ
هلته به ریشا د لمر وړانګه راځي

(c) ketabton.com: The Digital Library

دا څه سوران راغلئ دئ

کله بیا غوړېږي د دې باغ غوټۍ
ژېړ خزان پر شنه بهار راغلئ دئ
ځپل باغ ته څوک کله تیریدلای سي
هلته دړنده حیوان راغلئ دئ

ماتي ګکرۍ خمل بد نونه دي
نن وړخ د سوټي دوران راغلئ دئ
زه چي آینده ته نظر واچوم
زما نظر ته وران جهان راغلئ دئ

اوښکي د یتیم دوچید ونه دي
دوی ته طوفاني باران راغلئ دئ
خلګ خوري، ډېري خوري، سکروټي خوري
دا رنګ خورنده انسان راغلئ دئ
دا سي خورنده پهلوان ژر ځملي
دوی لره د لري زیان راغلئ دئ

(c) ketabton.com: The Digital Library

یاران یې بدراکړه

زما خوانږه یاران دي چیرې راځه تللي؟
دوی دي تللي که بل چا دي تیر ایستلي؟
نا بللي بېګانه اوس راته ناست دي
ما په دوی کې څوک ونه لیدل ښاغلي
نه خبره ، نه یې ژبه ، نه وراشه سته
نه یې زموږ د پرګنو حقوق منلي
دلته یو د زړه خوا خوږی پیدا نسو
کندوالي ، یا تشي توری دي کوډلي
اوس به چیرې زړه خوانږه یاران پیدا کړم؟
چې پر لوتمو تمپو ناست وي د کلي
شکایت ، درد وغمونه مشترک سوه
ریښتیا ستا په شان دي ټول پر زړه ویشتلي

(c) ketabton.com: The Digital Library

د تولو زړونه ډک دي

چاته تش کړمه خپل ډک، ارمانجن زړه
کم طبیب دی؟ چاره ساز، د خوږمن زړه!
پاک صفا زړه‌مي د رحم پیدا نه کړی
چي یې گورم هرځای وینمه، خیرن زړه
د دوستۍ زړه چا وماته تر دې نکړ
نه خوږیږي زما پرحال، د دښمن زړه
د ناښاده زړه گي حال چي چاته وایم
ترما ډیر د هغه خوار وي، غمجن زړه
که په سینه کي د میني خوږمن زړه وي
نه جوړیږي په تعویز، د مین زړه
د ډیرگرومه څخه ډک زړونه څوانان سوه
زنده دل به وو. پخوا، سل کلن زړه
لکه نور زړونه چي ډک د ارمانو دي
د ریښا، هم هسي ډک د ارمان نن زړه

ترمرګه خوب

زړه له ډېره ګرومه څه پاړسوب کړي
عقل سوګند وده نن ليونتوب کړي

مينه د يار زړه غواړي اخلاص غواړي
نه ښايي بې زړه چې مينتوب کړي

سړي چې د جهل امبار ونه وړي
خوشي دي ادعا د سړيتوب کوي

چا ته چې عادت د خوب ګولۍ سولي
پروت به وي ترمرګ پورې په خوب کوي

ګيند غوندي چې سرډک د هوا څه سو
کله بې لغتې وړاندې توب کوي

ګيند پخپله پورته خيالات نه لري
واړي د لغتو بې لوړتوب کوي

ځواني ککرۍ تر خاورو لاندې سوې
زوړ ريشا قبرو ته مشرتوب کوي

(c) ketabton.com: The Digital Library

وې شرمولو

ډېر و شرمېدلو تر هر چا پوري . څومره خجالت یو تر دنیا پوري

هر ځای رېشخندي د بل لاسه یو . څه جواب به وایو تر بابا پوري

سترګي چي سي وچي بل څوک نه ویني . مړي سترګي ولاړي وي تر سبا پوري

څونه د رواغان موهم وانه وېدل . حق واړه باطل سوه تر شتا پوري

ډېري د وعدو خلاف وړنه وسوې . نه وړ رسیدلي تر وفا پوري

دا ژمنه يې هم د باور نه بولم . سل ژړي يې وکړي تر سبا پوري

څنګه بې تمیزه زمانه سوله . خاندي د رېښا خوار په ژړا پوري

(c) ketabton.com: The Digital Library

(c) ketabton.com: The Digital Library

یاري صداقت غواړي

یاري نه کیږي په زور محبت غواړي
هر قدم د میني غور، دقت غواړي
چي رضا د یار حاصله نکړي ګرم دئ
څوک چي ګرم سو هغه ولي جنت غواړي
رسیدل د عشق پر لار تسلیدل دي
خوب وخیال دئ چي په مفته وصلت غواړي
په آخر کي هغه پاته شرمنده سي
چي د یار د خوښې پر ته عزت غواړي
د غرور د خره د شا به راښکوه سي
غمازان چي مي د یاره فرقت غواړي
ریشا صاف اوسه په مینه محبت کي
یار په مینه کي تنها صداقت غواړي

(c) ketabton.com: The Digital Library

مخ يې راولګاوه

زندګي راته زندان سو . دېوالونه زولانه سوه
اولادونه اتکړې دي . آزادي غلامانه سوه

څه شي وکم؟ چيري ولاړسم؟ . ډېره دي وخپل منفور يم
کشران مي په خوله نه دي . مشران مو نازدانه سوه

په ما مخ دئ لګيدلئ . څوک مي غوږ پر کړږونه ږدي
دوروستي عمر خواري دي . ښادي ولاړه بېګانه سوه

څوک مي ولي په ډېرو؟ . خوګلوي مي، غمخوري مي
چي پرسدې ځان بللئ . هغه واړه ديوانه سوه

ولي مينه، الفت ورك سو؟ . ولي هيڅ ترحم نسته؟
ولي عقل و لاړئ پښبوته؟ . چي پر جهل روانه سوه

اختيارات مو دځان ندي؟ . که دبل ډول ته ځيږو؟
که موسد دسره تللي . چي کاروته خصمانه سوه

بې چاره "ريشا" خوږيږي . وروستي عمر پر تيريږي
دوړو په لاس کښېوتي . زړه دګرومه ښقانه سوه

دغه دې ایثار نو

نور مو غټ کړي غټه ووېي لا نور
ځان مو ټيټ کړی ټيټه ووېي لا نور
خو مري سپک سوي يو د بل په تله
ايا تر دغه سپکو ويي لا نور؟
پخپله سر وکړی دي ورونه
په غم ککړ، ککړ ووېي لا نور
بل ته خندا ځان ته ژړا راولي
خپل ژړېدلي ژړه ووېي لا نور
خپل خوړ ووچي بېګانه په خوښ سيي
بل خوړولي، خوړ ووېي لا نور
زموږ په غوښو اجنبيان ماړه سوه
هم مستو، هم مړه ووېي لا نور
جوړي مو نه کړې آبادی وځان ته
آبادی چيري نړه ووېي لا نور
ريښايه خپل غم مصيبت کې ډوب دی
ندی انصاف چې زغو ووېي لا نور

(c) ketabton.com: The Digital Library

کفن کښ

چې یو څه سي د ژوند کار سره پتلیس
بیا پکښې پاسي ترځي یو ابلیس
کله کله په امید سره زړه ښه کړم
تر نظر مې پیتوخ واسي تنیس
چې څه نه لري د دوی به څه سي سوده؟
چې هر څه لري هغه بیا وي خسیس
هیڅ د روغي امید مکړه د هغو نه
چې ورانې یې وي لوستلي په تدریس
یم د ظلم په سکِنجه کې ورغلی
د قوي لاسو په زور سره یم پریس
د امتاع د کم ځای وبولم یارانو
چې برلیک نه امریکا وي نه انګلیس
ریښا هسي کفن کښ کس ته حیران دي
چې یې وکېښ د شهید څخه کمیس

(c) ketabton.com: The Digital Library

بې باوره وعدې

په وعدو په قسمو يې باور نسته
چاکه خپله وعده څو ځلې کړه ماته
د هغو قسم، وعده ختا ايسـتل دي
د رښتيا د صداقت لاره ځني پاته
ليرې، ليرې او ګوښه ځني تېر ېږه
له کاذب سړي مخ وګرزوه شاته
کاذبان هيڅ د وعدو پابنده نه دي
دروغ خبره غوږ ځوې سباته
له دروغو اسلام هر څوک منع کړي
خصوصاً د رواغان نه بنايي ملاته
د دروغو مزل لنډ وي دا متل دی
په ميدان کې ژر راوزي ورېشتياته
بې حياته د حيا اميد و نکړې
مرګ بهتر وبې حياته له حياته
وې ساته په صداقت پاکيزګي کې
خدايه! حقه لاره ورونېسې رېشائته

(c) ketabton.com: The Digital Library

سل د زرګریو د ګګر

د ماتول وار يې خوړلئ، پر کله د اتحاد دئ
ما غزه تيت زړي، زړي سوه، کاړي وارئ د استاد دئ
ښت له ښبته بيا تر زويه، دئ افغان اولس نېکخويه
پر ميدان يې کلي لغړي، داد کم يزيد ايداد دئ
نه مؤمن غوندي زړه سوي کړي، نه انسان غوندي خپلوي کړي
زړه يې سخت لکه ډبره، دا خاصيت يې د جلاد دئ
که پابنده د قران دئ، که يې خوی د مسلمان دئ
که خير په سود، زيان دئ، هلته پاک د دوی جهاد دئ
بڼ يې وکښي د خوش ښنو، ريشه کش معانيد ينو
چې بنا پر بنياد نه وي، تعمير خوشې يې بنياد دئ
چې يې ايښئ د تو ړل کړي، پښه ستون چپه کيدل کړي
تر هغو چې نرئ کيږي، وفولاد لره خراد دئ
پر ډک خم چې د ساقي وي او ترڅو چې ړنګئ باقي وي
نشئې به ملاقې وي، خماري ته پرنه داد دئ
چې بګړی يې د اسلام وي، خو په نيت د دوبادام وي
که هر څو ملا امام وي، هسې پټ لکه صياد دئ
د مغزو به څه ښادي وي، چې يې ژوند نامرادي وي
ښادي نه لرو ښامنو، د ريشا زړګي ناښاد دئ

(c) ketabton.com: The Digital Library

پس گردنه

بد نيتي دي، يو تربله بد بيني دي
تربګنه دي، خصومت دئ، دښمني دي
بې عدلي، بې انصافي د کمه راغله؟
د بې وسو پر حق چوردئ، شبخونه دي
اولادونه د کم دو، دي ړانه خوره
د مرغانو په شان وړکي پلرګنه دي
نيک اعمال ولې بدليږي په بديو؟
که دقيق سو داخبري بېروني دي
پر دښتوګر زيدل کله تمدن دي
په ښاروکي پاته لږ خو کوړنه دي
خلګو څه کوئ؟ پرکمه خوا رهي ياست؟
پر دې لارې خورا ډېرې ديدني دي
"رېښا" وګوره پر شا و خوا نظر کړه
درته پاته چې لا خو پس ګردنه دي

(c) ketabton.com: The Digital Library

نوبتي مرګ

پړنړۍ چي مغازې دا سلحوسته
و بشر ته نوبتونه د مرګوسته

که مرمۍ له ماخطاسي پرورو رمنبلي
په ضربه کي کله وخت د نښانوسته

استعمال دا سلحو باید جاري وي
په تعطیل کي يې تړل د فابریکو سته

انسانان چي یو د بله سره وژني
بل څه نسته تنها ګټه د پیسو سته

اوکه نه نو وروڼه ولې دښمنان سي
په هرجنګ کي پټ لاسونه د پردو سته

که سلاح سي د نړۍ له مخي محوه
و بشر ته فراواني د نعمتو سته

دوی د دې دنیا لذاتخان لره غواړي
و ریشا ته صرف نعمات د جنتو سته

نا میندي

څمه خپل کاله ته کوږ مغزی د اندېښنو سره
اوښکي سوي لاړو نه د غمجنو کاروانو سره
لاړه ده اغزنه سړک وران پل نړېدلی دی
چاودي پښي رهي يم د خولي خلاصو اولادو سره
څوری د لار ختم سو نوکان خوږه د لوږي څه
وچه وچوبي ده درخته نسته د ابو سره
ورک مي سو تماتوبی نه ګنځ غالی نه ديوال ښکاري
وړځي تېر و مه د قبر او کنډ والـــــو سره
و ايستل ګرانی د تن کالي په خپل قوت له ما
وچي مړی غوړه صدري يو وو د جيبو سره
هيهات چي دا ژړانده ستر ګي بيا د اوښکو وچي
هيهات چي په کيڅکي به وي ناو ياني د مړو سره
ړيشاء دانسانو د خوښيو مزه تللې ده
شين پاليزېي لا بنسو دا او ښانو په ګلو سره

(c) ketabton.com: The Digital Library

حق ده پېره

ژبه خوله کې دومره کله سوځنده ده
لکه بل چې مې پر ژبه داور لمبه ده

غماز انو زه پر خوله يم پېژندلی
چې په ما پوري خوږه ګوله ترخه ده

زه انسان يم د لرګي نه يم جوړ سوی
ولې کش زما پر سر د غماره ده؟

خو تبر لره د ونې لاستی ورکړی
د ريښو تخنه چې قطع يې تنه ده

د غومبي بې خلګ تول لړزېد له
پکړ راغلي نن د بيري پرې لوزه ده

په غيرت يې د زمري نوم وګټی
د بانسي پنجه يې ښخه پر کله ده

نن يې ولې د همت بکړې شوه کړه؟
پر سر پروته يې خالي، وچه ډبه ده

څو عقلونه په سرو کې پيدا نسي
د هر چاڅه ورکه لاره او کوڅه ده

(c) ketabton.com: The Digital Library

لرګي يې پکار دي

هيڅ قوت وربانه نه دی يو زره
بايد نسي پر خپل ځان باندي غره
د ميوې اميد له هغه بناخه نسي
چي ياوچ وي، يا په بيخ کي وي اره
وچه ونه بيرته نه کوي برګونه
نه ګلونه، نه بناخونه ګرسره
د چرسي زويه د ګټي اميد مکړه
د هغو څه هم چي ناست وي پر پره
هغه باغ ته چي باغوان يې نه ورلودی
چغالان ورځي پر در او پر ښخره
دلېوه څخه غټ مزونه لا بير يېزي
چي له ښنګه ځني پوره کړي بره
زه ريشا د هغه چاڅه ډير بير يزم
اسلحه چي يې وښنګ ته وي خره

(c) ketabton.com: The Digital Library

د زړه غمچینه

ګرانه د شید په ډول سپینه ده
مخ لکه سپوږمۍ دي ماه جبینه ده
یو ځل چې د یار وخنګ ته کښېنستل
هغه وخت له شرمه سره و سپینه ده
پټه خوله کې یو کتاب خبرې کړي
زړه کې یې ساتلې پټه مینه ده
کله چې په ناز سترګې راواړوي
پوه سمه چې نن لږ څه خوشبینه ده
شونډه چې یو ځل تر غابنو لاندې کړي
هغه وخت یې مینه له یقینه ده
لوړ قد یې چنار غوندې رسا ښکاري
ملا یې هم باریکه هم وریښمینه ده
کله چې کوڅه په خپل لاس و اوبي
هغه د ریښا د زړه قمچینه ده

(c) ketabton.com: The Digital Library

لوړ ختلم په زېړخانه ننوتلم

ما فضا ئته د ختو لاري څارلې
په نصیب مي ګورستان یا زېړخانه سوه
چې هوس د پرواز و راته پیدا سو
وزر وچ سو زما په پښو کي زولانه سوه
نابوبره د صیاد په دام کي ګیر سوم
بهانه راته د دام یوه دانه سوه
یا به مرګ اوس قبلوم، یا به یم غلی
اقربا راڅخه ولاړه بېګانه سوه
عقل هوښ راڅخه تللی لېوني یو
دا په دې چي مشران مو دیوانه سوه
صدقه مي خزاني نسوې د خپلو
هستي واړه د پره دیو نذرانه سوه
آئینه غوندي رښتیا نسم ویلی
دروغان مي په دنیا کي افسانه سوه
د تعمیر په امید ما وې لیځي نغښتي
د ریښا د پلاړکوند غالی ویرانه سوه

(c) ketabton.com: The Digital Library

بې پرزو موټر

چي د رست عمر یې تېر کړئ په مزووي
پر بل چاپې کله هسي ژوند پېرزو وي
پر پالنگ د عیاشۍ خوب ونه کېږي
خوب یې نه وړي چي بستر یې داغزووي

تېروانه دي که د کار هیله ترې وسي
چي لوی سوئ په نعمت او په نازو وي
په غفلت کي ښکاري ښکار سي ښکار ولي
ځکه غلی، ناست چولوته د خزو وي

ده بهتره چي چپ کښېني په مجلس کي
هر مجلس چي ډک په غټو آوازو وي
چي د ژرندي پل یې خرخي پر سر باندي
څه ښادي به ورته پاته د مغزو وي

پورته، پورته غوړځېده د بل لرګي ته
دا کار ونه یا دېرَ یا د بېزو دي
هر موټر چي بې ډرېوره وي، ولاړ دئ
خصوصاً چي بیا بې تیلو، بې پرزو وي
ریښا صبر تحمل د ړته په پکار دئ
که په ژوند کي درسره کمه آرزووي

(c) ketabton.com: The Digital Library

ژړبه د نازه ولوېږي

لاس راځخه واخله ای ظالم بې دین غمازه
تېر به دي دوران سي ژړبه ولوېږی د نازه
څونه ځوکلېدل، څونه جفا هم تا و نکړله
وګوره تاریخ ته تر انجامه له آغازه
ظلم که تعدا وه که هوس وو نو دي بس دئ
نېږي تر آخره بهره مند له امتیازه
تا که ځان پټ کړئ دئ د طلسم په لباس سره
اوس نګار پوه سوئ دئ چي څومره یې چمبازه
څه توری واخله د جانان بې اعتنا ده یې
ما لره دخپل جانان د وصل درګاه بازه
خوار ریشاء په عشق کې که څو نه ځو کلېدلی دئ
شکر دئ خاوندهٔ معشوقه پوه سوله رازه

(c) ketabton.com: The Digital Library

کوربل

چي ترستر گومي د يار اوربل جل بل سو
اور دميني مي د زړه په کور کي بل سو
تازه دمه وم د سوي زړه د سوخته
زړه مي وروسته پياله سوي څه په کوربل سو
د فراق بتي بيابان راته انګار دئ
مخامخ داور لمبې راته کوتل سو
د حباب ترڅتر لاندې مي اتزاغ دئ
د سکروټو په باران کي مي مزل سو
هيڅ نسخې مي د مرض علاج ونکړ
د ګولۍ پر ځای ګولۍ راته اجل سو
ريښا ستا لا آينده ژوند ته اميد دئ
چي پر زړه د غشو واري مسلسل سو

(c) ketabton.com: The Digital Library

سرشکوني

د خپل ځان ړنې يې و سوځ په لمبو کې
په کنډري کې پاته نه سو سپېروني

د بابا هستي يې وركړه بېګانه ته
اوس د بل پر در ولاړ دئ ژړغوني

هيواد ټول په لمبو کې سوځل کيږي
پاته نسو ادې پر سر پړوني

هيواد وال دي ترخپر و لاندي سوي
پر لړزانه چوکه جنګ او سرشکوني

پر ماشه باندي يې ګوتي سره اېښې
وكوتې ته كرول د توپک نوني

چي د جنګ لمبې يو لږ څه آراميږي
د بل لاس په لاس کې ورکړي اوړيوني

چي جنګي جامه وجنګ لره په تن کړي
بدې اېسي ساده ډله برګ پتلوني

ريشاء ناست په لنده بله ژبرخانه کې
پر پښو درد دئ لګيد لئ لګوني

(c) ketabton.com: The Digital Library

مخ ته کرکنډي

شړمښان يوارپسې کړي اندي
ځني وځغلوي هريوخپلې ونډې

انسانان هم ځني دي ليوه صفته
ځغلوي د وړور د مالـه څڼه پلنډي

د حلال مالوپې نه وکړله ځکه
د کې خېټې د حراموټنډې ټنډې

چې د خولې او د زړه لاره يوه نه وي
منافق دی په اسلام وهي ملنډې

رقيب لس گرايه بدتر تر شړمښانو
عاشقان يې پسې واخستل سالنډې

ومنزل ته رسېده هغوته گران وي
چې په مخ کې ورته پروتې وي کرکنډې

د ريښاء اوږده منزلونه دي په مخ کې
رېبه ته کړي اوږدې لارې، ده ته لنډي

(c) ketabton.com: The Digital Library

تماشه یې کوه

نه ده نکټایي د عصریت نخښه
نه دي پوچ الفاظ د علمیت نخښه
تش کوټ و پطلون سر پټوت نه بولم
څو یکښې و نه وینم د پت نخښه
چاکه مظلومان تر لاسو و نیول
دا ده د غیرت د شهامت نخښه
یا که یې پوره کړې د بشر خواستې
دغه ده بیشکه د خدمت نخښه
زړونه له دي ژوند څخه تنګ سوي دي
نسته پر نړۍ د حریت نخښه
نه ده و بشر لره سلاح پکار
دا د قدرت منو د قدرت نخښه
ورځ په ورځ بشر و تباهي ته ځي
سیل کړه ریښا د جهالت نخښه .

(c) ketabton.com: The Digital Library

د بل لاس

ډېر بشاش مخونه سوله پژمــــرده
ښادي ولاړه خلګ ډېر دي غمــزده
انساني خصلت د خلګو فراموش سو
ولې جوړه پې کړې د ځانه درنــده ؟
مړیده یې دانسان په غوښو نسې
چا پېدا کړه دا د غوښو خورنـده؟
وړونه ولې یو تر بل تر لــه وتلې؟
رسوایي ده ، نکړي یو د بل پرده
اکثر خلګ چې مقصد ته نه رسیږي
اجنبي لاسونه سته پس پـرده
ویره خوله د خندا نسته شنډي بوټي
غمجن حال دی نه خوښي سته نه خنده
ریشاء ناست د بې وسې تخته نالش کړي
د سیالانو په مجلس کې شــرمنده

ټوله دی دیٔ

بېګانه ته یې ښندي خپل ورور یې مړ کړی
په عالم کې شرمنده سو ځان یې خړ کړی
هست و نیست یې واړه ورکړه و پردو ته
د اولس تر مخ یې ځان لـڅ و لغړ کړی
له بهره یې اولاد ته څه را نـه وړه
لا د لاسه یې اولاد ته ځان منګوړ کړی
د بابا عزت یې و پـلوړ په جهل
ځان یې نورو ته په دې توګه ګادړ کړی
د خوړکی بنارسي جتي پر سر کړه
ده وخوړ ته ور پـر سـر د غم ګډ کړی
د هیبته یې زمریان لا لرزېدلـه
نن یې ولې ځان بانبې لـره کوګړ کړی؟
په پاکی کې یې قدم مخ ته وانه خیست
ترڅوا یې لا میدان په غم ککړ کړی
ټوله ته یې غره مسه په کردار دي
ریشا بنه سوچي اصلي نثر دي پړکړی

(c) ketabton.com: The Digital Library

شخصي حکومتونه

برني پرېړوني باندي تاوان کړه
نني ته د سبا وعدې بیان کړه
چي سبا سوتیاري د تیښتي نیسه
آماده و استعفا لره خپل ځان کړه

د شخصي حکومتو دغه قانون دی
بلـه پلا بیا په بل شکل ځان عیان کړه
ته دي په مطلب بنه سره پوهیږی
بېچاره خلگ په ځان پوري حیران کړه

په خلوت کي تا ته هر عمل جائیز دی
پر بهر خبر د خدای، حدیث، قران کړه
که په پټو محفلوکي هرڅه لـــــــڅ سي
خود باندي سپین پټکی، کمیس، تنبان کړه

دا دنن د بدکارانو دود، دستور دی
چي د خلگو ترمخ سپین ځان مسلمان کړه
که رضا د خدای، مخلوق ځان لره غواړې
ریښاء ځان دي حقیقي عالي انسان کړه

(c) ketabton.com: The Digital Library

پښوته لوېږي

که سیلۍ اوري که سوځم په لمبو کي
که خندا کړم د ژوندیو په قبرو کي
واړه دی دی په ما هسي چاړي کاندي
تیروم ژوند زه د عشق په مرحلو کي
د جانان د کلي خواته بې پروا ځم
پېره نکړم که تېرېږمه په سپوکي
د فقیر او سپو خوتل سره پرته وي
په یوه ډوډۍ ړالوېږي ژړ په پښو کي
ځو پېښ زړو مي خپل جانان ویلې نه دی
غماز اکله شمېرمه په سرو کي
ز ما د عشق مِس معلوم سوي دي ویاړته
رقیبان ژر حسابیږي په پردو کي
په رشتیني عشق چي زما گل رخ خبر سو
ریشا، گرزه د گلا نو په باغچو کي

(c) ketabton.com: The Digital Library

دمغزو عملیات

ورکاوه یې دکومک په نامه ونج
اوس د هري روپۍ سوداخلي څهارپنج
د سرونړو کتوریان یې په غلا یووړه
زوړ منګی یې ورته پرېښود پر ګړونج
طلائي خښتي یې وړي په عوض کې
ورکوي وچه تکۍ لکه اسپنج
دبابا غوښي یې وخوړې کاړګانو
د زامنو په کله کې نسته سنج
پر مغزو ماهرانه آپرېشن سوئ
چې ساده مسائل دېر ایسي بغرنج
د لستوني مار دئ دیرپه عذاب کړئ
سوه د هریوه ښه لکه نارنج
یو کچکول، یوه لکړه ورته پاته
څغلوي ژړ اوسنۍ پخوانی ګنج
یوه ورځ به د حسابو کتاب راسي
چې یې وپېچي مغزی، پښې وآرنج
ریښا، هېښ ناست دئ په چرت کي ندپوهېږي
وړي له دغسي ناخوالو څخه رنج

(c) ketabton.com: The Digital Library

تالي ښتي

چي پر چاپئ د عتاب سترګي کړې غټي
هغه دم هغوي پښو کړلې چوټي
نه اسلام، نه شهامت دی نه غيرت دی
چي دوړور په غوښو ووهي ښمټي
دا ښکار ندی چي پر لاړ لاړ وي لخ کړي
ښکار هغه چي په هوا ولي خرګټي
کاسه ډکه د حلال رزق مـــزه کا
نه چي بل د رته ولاړ وي تالي ښتي
چي د وروړ د سر په بيه لنګی غواړي
خدايه! مه کړې راپر سر هسي خرتي
پر کاغذ باندي مي وکښې خوشخبري
هسي پروتي وې په زړه کي لکه ختي
دا بيتونه د ريښا که چټيات بولي
نادانانو اعتراف وکی په متي

(c) ketabton.com: The Digital Library

وروستۍ هګۍ

لو ګيله د زوړو وړو ځنځه کېږي
چې وې نکړ د کمزوړو لاس نيوی
د توړ زنو شمله ورو غيرت ندی
چې کوي د وړو پر حق باندې تېری
چې ملت يې تر خپل ځانه پوري هېروي
د هغو په برخه مه بوله برې
مجالس او فيصلې بې نتيجې وي
ښکښې ګډ چې په خيرن زړه سوسړی
چې تر چرګې څوک وروستۍ هګۍ کې لاندې
اميد مه کوه چې وباسي چيچې
مسلمان که تر نامه زيره اوږ ده کړه
پر شکمن يم که يې لند وونيم ګزی
د خالي او بو به څوک کوچې وانه خلي
د غمړکي چې هر څونه وي شړپي
ريښا هغه وخت خپل ځان بختور بولي
که يې وکړ د تېريو مخ نيوی

(c) ketabton.com: The Digital Library

د بندګۍ ژوند

شوه کیږي به د قبر و زندان ته — که هر څو دي نن هوا د آزادۍ ده
د غه لاره چي دي اخستې ده بندیږي — فکر وکړه د غه لار د بربادۍ ده
لکه غاړه ترا بده لکه نه وي — کله، کله لکه غاړه د زندۍ ده
پر دې تموله غوږ ولي مستان ګرځي — زمانه نن د سوتي اود رندۍ ده
که د عجز و خلوت ته شو د ننه — خلوتګاه وه فقیرته د بنادۍ ده
که شاهان په دې خلوت څوک محصور کړي — ورته پېښه نا جوړې د سابندۍ ده
د ریشا ژوند نه شاهي نه فقیري سوه — ژندګي د بندګۍ د بې خوندۍ ده

د سرو نولو

نه ورځم د یارکوڅې ته نه. ورځم — توري جولې هلته تګ و دوکوي
سپي غماز مي لاره بنده کړې ده — درکي د جانان ولاړ عوعوکوي
کله یې حضور ته رسېدلی سم — لار کي رقیبان راته پېشروکوي
یار مي د زړه کښت ته ورلوېدلی دئ — هلته مي د عشق د وږو د روکوي
کله یې د حق آواز تر خوله خېژي — دوی لکه میناوي کړچوکوي
دېر، دېر د رواغان مي اوریدلي دي — پوه یم بیا پر نور و وعدو خوکوي

نسي رسېدای ریشا تر یار پورې
څو چي جلا دان د سرو لولوکوي

نه تعلیم نه تربیه سته

تعلیم نشته ماشومان بې تربیه سوه
مکتب وران سو معلمان څني کنده سوه

تربیه د وړکو جنګ دئ یا ښکنځل دي
مور و پلار یې د ډوډۍ په غم اخته سوه

په کوڅو کې کچنیان واړه لوچګان دي
په ډبرو سره ولي د دیوانه سوه

جهالت ورځ تر دا بله ورځ ډیریږي
خوی خصلت یې د حیوان اُدبوده سوه

پلار یې وزي د روپو و تولیدو ته
اولاد ونه یې کوڅې ته وړ ایله سوه

انساني خوی یې بدل په حیوان توب سو
هم یې ناسته هم خبري د شوده سوه

د ریشا د خولې چې هر اوف آه راوزي
پر کاغذ د فریادونو مجموعه سوه

دغه حال دئ

غوښې خوري د خلګو په جرئت سره
وینې یې چښي په ډېر لذت سره

نس یې ورځ تر بله ورځ پاړسوب کوي
خېټه به یې و موښلې د چت سره

ورځ راځي چې لږی انفلاق وکي
څیرې به لړ شین سي په شدت سره

وې پلورل د پلار هډوکې وپلورل
رایې نیوئ جهل په عزت سره

مه کوئ د خدائ وروی ته وګورئ
ګورئ تو له حال ته په دقت سره

دا د هوښیارانو کار زه نه بولم
ګډه بې عقلي د حماقت سره

چا چې د بوزلو حقوق لاندې کړه
څئ به بندي غاړې د ذلت سره

چا که مظلومان لوږې ته پورته کړه
دا دئ ریشا ژوند د شرافت سره

زړه ته مولوېږي؟

ټول خوند و نه ټول، زموږ د زندګۍ سوه
موږ ته پاته زندګي د بې ننګۍ سوه

زمانې زموږ ورځ دي مړه چیچیان ایستلي
زما په خیال چي دا دنیا وړسته هګۍ سوه

ځلېدونکي ځلا وړکه سوه تیاره سوه
له محفله شخه پوړته ماړدنګۍ سوه

ترانې د عشق به هرچا ږغولې
خولې ګبې سولې او ماته سارنګۍ سوه

هغه زړونه نن د جوشه دي لوېدلي
چې له سره راشوه شخه لنګۍ سوه

افغانانو خپله توره بل ته وړکړه
افغانۍ توره روسۍ یا پرنګۍ سوه

څوک دي ولي په وینا وو نه پوهېږي
ریشاء ستا ژبه توړۍ سوه که ګونګۍ سوه

ژړي تلي

داڅه حال دې چې ژړېږي کونډې رنډې
دېوې هغتې ناویانې سولې کونډې

د چاپښې لکه چخلې دي ړنګرې
د چاپندې، پنډکه، نورې هم سوې پنډې

نا اهلان په دغه حال پوړې خندا کا
عاقلانو وړته وچیچلې شونډې

خلګ نه ګوري و بدې آیندې ته
وجواب ته یې نیولي خولې دي منډې

ټول اولس پر دې لمبله نه ځائېږي
پر لمنه لمبله نه سي لویې غنډې

چې چهرې یې د خپل کامه پوټولې
د هغو چهرې عالم ته سوې برنډې

د غفلت تلتک یې کش کړی پر سر باندې
ژړي تلي یې را ووتې تر شنډې

ریشاء مه ورځه پر دې ناحقه لاره
د ناحقې لارې و ځغله په منډې

ولي بل ته اړیو؟

تیل مونسته د څراغ او د اوجاغ
بل ته اړیو موږ په تیلو د څراغ

پلیسوزمو و خپل ځان ته پیدا نکړئ
لګولئ مو دئ بل ته چهل چراغ

هم په ستن هم په کفن بل ته احتیاج یو
په هستي کي یو نښتمن زړګی داغ، داغ

زراعت سته مالداري ځکي پرېوانه
مګر نو ړیې له تولید څخه سوه چاغ

په سترخوان کي که یوه ګوله پیدا سي
د هوا څخه غوټي وهي پړي زاغ

خولې دې منډي د زړه حال ویلای نسو
موږ د بل تر نظر یو لــکــه اُلاغ

ولي اړیو په هستي کي د بل لاس ته؟
ړاسئ وباسو د دې اړتیا سراغ

که اصلي علت د دې حالاتو غواړې
ریشا، وابه وړې پخُوس قسمه دړواغ

د غلو ملګري

نه جوړیږي څو اخلاص، صداقت نه وې
نه خپل کیږي تر څو مینه، الفت نه وي

وهرچا ته خپل حقوق کله رسیږي
چي حاکم د عدالت حکومت نه وي

که د چورد پاره تړي وي پرانستي
په هغه ځای کي د خلګو دولت نه وي

حاکمان که سوه د غلوسره ملګري
مال لا څه کوې د سر امنیت نه وي

بدامني او ځان ځاني چي هر ځای راغله
بېره، وهم وي مال، سر سلامت نه وي

پر بې وسو، زوره وړ کوي ظلمونه
د بې وزلو سره زور و طاقت نه وي

ریشا، غواړي پر نړۍ چي عدالت وي
په بشر کي خیانت، جهالت نه وي

(c) ketabton.com: The Digital Library

څنګه وکم؟

د فراق په لمبو سوځ خوږین ځګریم
د وصال په امید ناست صبح و دیګریم

ما د مینې لار په وینو اوبا شي کړه
اوس د ډېرې خونریزۍ روند په نظریم

د زړه وینې مې د خولې څخه فوران کړي
بې مژګانو یې وهلی په خنجریم

سر و مال مې د وصلت پر لاره ولاړه
د عشق لاره کې زه تیر تر مال و سریم

سپي رقیب د یار له دره فراري کړم
د هغې ورځې تر اوسه دربدریم

چې په سینه ورځ کالي راڅخه کاږي
نو به ولې هسې غلو ته خوش باوریم

له درباره چې آشنا نا آشنا باسي
زه یې شا به ترهغو د بل پر دریم

(c) ketabton.com: The Digital Library

بې فائيدې مجلسونه

يو سړی وي د توپو په ويشتو ستړی
بل په ځغاسته پر دښتو بيابانو ستړی

چا شپه تېره کړه په چوړ پسې روان دی
د هغې خوا د ګونې په ړوړو ستړی

چې لري بې همه د خواست لاس بل ته نيسي
سو نادار ربز يار تو په نفلو ستړی

څوک جامونه بې پر بې چېنې تښتېږي
څوک کاګل لره د بام په کاسو ستړی

څوک په شام پارېس مخ زيړه خيشته کړي
بوټ پالېش والا په بوټ وموږو ستړی

شپه او ورځ يو ځای و بل ځای ولې منډې
هر هيئت په بې فايدې مجلسو ستړی

دې ستړيا و وکې ظاهره منفعت سته
په باطن کې وي په ډکو کالو ستړی

وېرېشانه هوسايي نده وړ پاته
هره ورځ په جنازو فاتحو ستړی

(c) ketabton.com: The Digital Library

نیکي غوښتنې

پناه راکړه د شیطان د وسوسو . خبر مې و باسه له سره د پیسو
ما د حق او حقیقت پر لار رهي کړه . چې را و وزم د نااهلو د جلسو
انساني خوی ونه زما سره همراه کړه . نه لیوه غوندې چې ګډ یم په پسو
د هغو ملګرې زما په نصیب مه کړه . چې په دام وکولې کاږي د نسو
چې تېر نه وزم د ناکسو په وینا و و . ما غالب کړه د شیطان پر دسیسو
درویشه د تسلیم لاس وتاته پورته . خواست کوي د ځان اولاد د اولسو

په وینه بیده

د دښمنو په لمبو سره تاوده سوه — یو د بل په میدان کې سره سره سوه
د غرور څخه بیا پر مستۍ راغله — حقیقت په سترګو نو یې ړانده سوه
چا دوی ته د نشې پیچکارۍ ورکړه — چې مستې یې د موږلې په ږغیده سوه
لګه مړ د بل دعوت ته حلالېږي — غاړې یې پرې مذبوحانه یې غورځېده سوه
په خوبې مواد لړلې یې ماغزه دي — په وینښتوب کې څملېدلې د بېده سوه
درویشه لړزانه ږغ محفل ژغن کړې — دا زغن آواز یې سوره سربېنده سوه

(c) ketabton.com: The Digital Library

وچاته وړ زغ کړم؟

هدیروکې موږ وچاته کړو وړ ناریې
ساکښ نسته چې د خلګو ناره واوري
موږ د خپلو پیشرفتو لاري څارلـــي
شا و خوا سوې راته بندي تو له لاري
چې رشتیا سي اوس په هیڅ چا باور نسته
د باور د لاري ملا سوله بې لاري
ګرم و سرد حالات پر موږ باندي تیریږي
سیني سرې ستر ګي چې وینم خونکاري
باوله مي را بلل د رنځ عـلاج نـــــه
اوس به خوږم پر ککرۍ د ګوسو واري
خوراه یري د امید وعدې بې راکړي
نن پر خپلو وعدو کړت سوله ناګاري
د ریشا حیات ګړۍ په ګړۍ مرګ دی
چې د زړه څخـــه یې ځي د وینو داري

(c) ketabton.com: The Digital Library

پرکمه رهي يو؟

ومزله ته زه پر لوري د خطر ځم
پدې تګ کې په پښو نه ځمه پر سر ځم
مزله وال په سينه ورځ له مانه تېر سوه
زما په مخ کې توره شپه ده مازيګر ځم
ناست چرتي يم د مزله لاره مې بنده
د مرګ لور ته زخمي زړه سوی ځګر ځم
د کاروان مهار په لاس کې د ساربان دی
اختيار نسته چې څنګ په خپل نظر ځم
لاره ورکه د مزله ده شپه تاريکه
په بيابان کې دوړې، هيسته لرو بر ځم
بې آبي ده احتمال د چولې شته دی
ترلمر خر که نا خبره بې باور ځم
زما ريښا شه د سفر لوري ورک سوی
چې پر کمه خوا روان په کم سفر ځم

(c) ketabton.com: The Digital Library

پښتون پاته سو

تخت د سلیمان گنج د قارون پاته سو
د هر پاچا جلا مضمون پاته سو

کرار، کرار پسې تو لیږي تـولــــه
نن به روان سي که پرون پاتــه سو

چا زرغوني درختي د بیخه وکښــې
د بل آباد باغ شین، زرغون پاته سو

یو د بل مال ته پر خلورو ورځــې
د بل یو لاس اویو یې ورون پاته ســو

انسانیت د افغــانــانــو ولاړئ
اوس یې خالي کوټ و پطلون پاته ســو

انسانان ځي روان پرمخ دي رهي
تاجک، ازره، ازبـک، پښتون پاته سو

د ریشا نوم او یا نښان به څه وي
که پر پره دي ځکه مسکون پاته سو

(c) ketabton.com: The Digital Library

لاس یوکۍ

پښتانه، تاجک، شیعه، هزاره ګان   ترکمن، ازبک، بلوڅ، نورستانیان
هر تکم چې په دې خاوره کې هستیږي   بلل کیږي په یوه نوم د افغان
افغانان د دې هیواد میراث خواره دي   ځکه ټول د دې خاورې دي بچیان
اشغالګر غواړي چې دوی سره جلا کړي   چې بیا وروسته وي اشغال ورته آسان
لمړی غواړي چې پر قوم، مذهب یې بېل کړي   پدې توګه یې کمزوری کاندي توان
بیا جلا، جلا پر هر یوه حمله کړي   د بشر د غوښو وږي شرمښان
افغانان که ځان اولاد ته امن غواړي   د دښمن په د سیسو دې پوه کړي ځان
دیوه والي اسلحه خورا کاري ده   په نفاق کې د بل ګټه ده خپل زیان
که بقاء غواړي ملي وحدت یې شرط دی   بې یووالي تدریجي مرګ ته روان
یا به حتماً یو ځای کیږي یا به ورک وي   د نقشې د مخه ټول افغانستان

د ریښا خبرې هر شنوا غږ اوري
د کنو د پاره ندی دا بیان

(c) ketabton.com: The Digital Library

ذغاليان سوو

راته پېښې دئ هره ورځ نوئ سړد رد   د توږمخو سکروګازکړم ګرم، سړد

لغوړنه سړدردي او سرچرخي ده   زړه مي ريږ دي د نارنج په رنګ، رنګ زرد

هوايي سوم تکهارئ مي په سر کښېي   ترغوزومي تګان باسي مرد نامرد

د کوټي ياران مي واړه هوايان دي   وکومک ته پيدا نسو بل همدرد

آرام نلرم په سر کي مي برچې ځي   سرچرخيو کړم د ژوند ځنځه دلسرد

چي يې ووينم تورمخي بدمي ايسي   زغالی کړم د تورمخو سکروګرد

زه د ژمي د ساړه جنګه دار بزم   چي اخيستي سره لوي وي فرد، فرد

د اسخت ژمئ به خاوند څخير تېر کړي   د سکرومخ به وي توږ په عمل کرد

ړنګ زردي به و ريشاته سرخرويي وي
که يوځل يې د سکرو موسم کئ طرد

(c) ketabton.com: The Digital Library

فراري عاشق

چې ځان نکړي د يار مخ ته سپيلني
هغه کله عاشقان دي ړښتني

ترچولو چې د جانان ومخ ته ګوري
هغه خوشې ننداره چيان دي بهرني

که د مرګ سګلی د يار پر زنګانه وي
دا وصلت دئ مګر هو، زکندني

که وصلت د يار بې پرې نښو فراري سو
په قانون د عشق بې خپل ځان کړئ خوځني

چې کوخه د يار په او ښکو اوپاشي کړي
لري هسې تروې اوښکې شيريني

مرام کاته او تبسم يې نوئ ژوند دئ
سل کلن زاړه به کړي شل کلني

عاشقان د يار ودرته ملنګان وي
چې پر د ښت ګزري هغه دي ليوني

زما د عشق صفحه د يار په توصيف ډکه
له ښايسته د ړيشاء اشناغني

(c) ketabton.com: The Digital Library

مردار خواره

مالیده خوري، هم ډېري، جواري خوري
کلنګي چرګه و چرګ واړه جاري خوري
چغالان بیا د چرګانو قاتلان دي
ترمنا يې ډېر چټک پر هواري خوري
دلاښو په تلاښو کي بابنده ښکار کړي
طبیعت يې دی چي هره مرداري خوري
اِشتها چي يې د حرص په ښورکي راغله
مرداري لا په خوړا مزه‌داري خوري
د هرچا مطلب خوړک دی په ژوندون کي
يو په زور بل يې په ډېره هوښیاري خوري
څوک ګوار، ګوار خوړک په حوصله کړي
څوک غوټې وهي خوړا يې تلواري خوري
رښتیا شکه د حرامخوړو ونکړې
حرام خور آخر پر سرواري کاري خوري

(c) ketabton.com: The Digital Library

ترکلکین راته ګوري

لا مړنه دئ چي پر سرېي کېږي واړي
لا يې نه ويني چي ويني وهي داري
نامردان وي چي پر مړو توري راکاږي
پر راګېنلي يې وي سرې سترګي خونکاري
څنګه زړه دئ چي دوړور په مرګ ښادي کا
او ړاباسي پسله له مرګه يې انداري
دا نن څه زلزله ګډه په نړۍ ده
چي يې ښځي، نر وهي دغم کوکاري
دا دکم چپاول ګرو چپاول دئ
چي په سپينه ورځ نيولي يې ديلاري
پر ميدان باندي يې مخ نه ليدل کېږي
تماشا کړي په کلکين کي تر هنداري
ريښا، داسي تېګاري په سترګو ويني
انسانان وژني لا ځان ګڼي خداي پاري

(c) ketabton.com: The Digital Library

ګلګل میري

تجارت نن ورځ اکثره سود خوړې سوه
عقیدوکي پښه داسي کمزوري سوه
که په هرقسم خوش مړي پیداکیږي
د ده نکړي تولېده يې رنځوري سوه
بې پيسو څه، بله مینه، الفت نسته
د روپو حب دئ چي ورکه مو، ورورې سوه
کیسه بړندي د بل د جیب يې کاږي
که څوک څیر سي د غه هم کیسه بړې سوه
د روپو ګوني په شاوړي و داوړي يې
حمالي ده چي يې نوم سوداګري سوه
سرمایې د خپل هیواده تخنه باسي
واولس ته پاته خود دربدري سوه
حساب ورك دئ محاسب دئ ناخبره
ګډوډي، بې حسابي ګلګل میري سوه
ریشاء خپل ځان دي په لږ سره قانع کړه
ډېرول يې و بل چاته مزدوري سوه

توپک خپل و پردي نه پېژني

زړه چي د توپک وسوځي بل وژني
نه لري تميز پره دي و خپل وژني
زړه کي چي يي بل داور لمبه سوله
څوچي زړه يخ نکي سل وشل وژني
کله سته توپير پرېږدي د انسان حيوان
خره وژني، غوايي، انسانان سل وژني
دکه توپک سنګدل انسان چي واخستئ
خلګ پر کشمير او پر کابل وژني
دوست و دښمن کله توپک پېژني
نه يي په پوښتنه ني توکل وژني
هر توپک و مرګ لره جوړ سوئ دئ
کله ډېر عاقل کله پاګل وژني
ورک دي وي توپک د کتار و سره
څکه نش ليدل يي ريشا تل وژني

(c) ketabton.com: The Digital Library

بېوسه يو

زه بې وسه، ته بې وسه، دى بې وسه
موږ بې وسه سووچې دوى سوه گل هوسه

نو به خود دوس دارانو ناخيرې وي
پر موږ شهيرى دروچې مال يو په لسه

مچمچې كه څوك چيچي دا دېې عسل دئ
شات خو چانه دي اخستي له مگسه

چې بې وسه د چپل وس په جال كښې باسي
خدايهٔ وباسي كلهې د دوى له نسه

په يوه آذان يوه مسجد كې لمونځ كړي
مگر بعضې يې ولاړ وي بې اودسه

يو څواخوږى زموږ د پاره پيدا نسو
په دې لويه كوړنۍ كې يو بې كسه

ړيشاء بند دئ په قفس د بې وسى كې
فرياد ونه يې راوزي لــه قفســه

(c) ketabton.com: The Digital Library

پر صراف کلپي نه چلیږي

کوږ بار کله تر منزله پورې رسیږي
تر هدفه پورې پر لارې چپه کیږي
که کوټه سکه دې ور کړه وصراف ته
کلپي کله پر صراف باندې چلیږي
د رشتیاد باغو درختي وي پر بار
د درواغو درختي وچي سي رژیږي
که د بله یې الغیچ کړه ځان ته کوټه
چې مصرف یې نکړې بل لره پاتیږي
چې پر لوټو باندې پوړته پوخ دیوال سي
د بقاء امید ترې مه کوه نړیږي
د خولې لار او د زړه لار چې یوه نه وي
اقرباء لا د هغو ځخه بېلیږي
ته ډېر بنه وايې رښتیا کوړدې ودان سه
خو تر تا ستا مخاطب بنه په پوهیږي

(c) ketabton.com: The Digital Library

راغله، ولاړه

مړي کړئ مو، مړئ بيا به ياد نسي
غرونړېدئ بيا به ايستاد نسي
غم يې پر کور تور ه لـيـکه وکښله
دومړي غم زده، سوچي به ښاد نسي
ډېرو نامردانو ډېر نامراده کړل
دانا مراده زړونه به د مـراد نسي
يو وار چي سقوط سو اعتبار د چا
بيا به دوهم ځل د اعتماد نسي
يو ځل چي په مرګ په لحد ننوزي
هغوته د ژوند دوا ايجاد نسي
اوس يې سالګري د مرګي ياد لري
ژوندي بايد پس له دې پياد نسي
سرېټ کړه ريشا په رنګت وژاړه
شو غمخور پيدا د دې هيواد نسي

(c) ketabton.com: The Digital Library

بدي خاطرې

راته پاته ډېرې بدي خاطرې دي
په غوږو کې د وحشي حیوان نارې دي

په لیدو سره آواز د خولې نه وزي
ګنګوسه یم چې داځنګه قوارې دي

د خبرو مجال نه دئ راته پاته
یا د لاس او یا د سترګو اشارې دي

د غمجنو اوښکو سیل پرمخ بهیږي
د زړګي د وینو پوره فوارې دي

د علاج دارو بې نه دئ پیدا سوی
طبیبان نه د علاج، نه د چارې دي

ستا په داد خدای رسیږي ریشا خواره
نور دي ټوله کوښښو بې وارې دي

(c) ketabton.com: The Digital Library

منافق

مخامخ چې درته ناست وي، جان، قربان به درته وايي
که دي سترګي سوې نهامي، بدګويي يې پس شا وي
هسې خلګ منافق وي، چې زړه، خوله يې يوه نه وه
ستا پر غم درسره ژاړي، پشلا کوي خنداوي
په دوستۍ يې باور نشته، وي دوستي يې په دروغو
ظاهر ځان بولي تېرونی، دښمني يې بيا په غلا وي
په ظاهر جار و قربان او په لباس يې خطا مسه
باطني خوی و خصلت يې، د انسان نه وي بلا وي
هوښ کوه! د هسې خلګو په ګفتار سره تېر نه وزې
چې وينا، عمل يې دواړه، يو د بل سره جلا وي
همېشه د صادقانو سره دوست و همنشين سه
د کاذب او دروغجن څخه دوري دي درېشا، وي

(c) ketabton.com: The Digital Library

کوږلاس کوږمغزی

د همت ښبنتنان طمع د چا نکړي
شهامت به په خشم او سودا نکړي
نه کوږ لاس او کوږ مغزی نیسي وچاته
او په لاس کی به د فقر عصا نکړي
بې همت وي چې د بله مفت غواړي
بې همته بیا هم ورکړه وړیا نکړي
خپله خوري خپله ګټي لږ وي که ډیره
د بل مال لره به اوږد د لاس دغلا نکړي
دا کس نه دی چه غیرت کې ترپښو لاندې
او پر خپلو لاسو، پښو اتکا نکړي
هسې ډیر مفت خواره سته په جامعه کښې
په دروا غو دا خبره ریښا نکړي

برګ کټل

چې پر لاړ ځي برګ کټل یې ځوروي
په پړه دې اشاره خپل یې ځوروي
برګ کټلو یې پر سر اوړونه بل کړه
مغز جوش وخوړ کوګل یې ځوروي

برګ کټل که وي څو ورځې ږغمل کېږي
په کلو کنداغ وهل یې ځوروي
بېګانه وو یې خپلوان دې بد راه کړي
چې رښتیا سي ګواکې بل یې ځوروي

حق دې چیرې چې خپل ځان ورله تسلیم کړي
د سوټي په زور منل یې ځوروي
ولې برګ، برګ ورته ګوري، خو انسان دی
له دې لارې څه وتل یې ځوروي

د وجدان دادګاه که هر چیرې پیدا سوه
ریښا هم ورځې چې تل یې ځوروي

(c) ketabton.com: The Digital Library

(c) ketabton.com: The Digital Library

بنه انګور چغال وهي

څوک چي يې پر مېنځ همېې پر نال وهي
خر د دوی د آس سره چهار نال وهي
وي به، چي د باغ قواله ستا څه وي
اما، هغه بنه انګور چغــــال وهي
څوک وای چي حق دي منم وي غوا ږه
څوک بيا مخامخ دي ســرمال وهي
چا د امبري لار په ځينو وړانده کـــړه
بل بيا کښت ته مځکه په دوپال وهي
ماغوبنته تعمير د و منزله کـــړه
سرای ميانځ کي جاهل بنا ديوال وهي
څه سو محتسب او شرعي دُړې
ولي په شلاخوي کوتوال وهي
غلئ سه ريشا، فرياد وچاته کړي
تا خو هم پره دئ هم انديوال وهي

(c) ketabton.com: The Digital Library

پښې نه پر ورځې

پښې هغه کږدیو ته بیانه ورځې
زړه چې یې هابرګ کوته کوتلۍ دئ

لیرې په دوربین کې ور معلومه سوه
توري دي کږدۍ کلی وتلۍ دئ

نه بلیږي اور په دې نغریو کې
دلته دوږخي اور لګېدلۍ دئ

پاته، تشه، توره سوله دامینه
میږي، اوښان نسته تللۍ کلی دئ

دلته پر لاښو باندې کارګان ګرزي
شاوخوا اتڼ یې اچولۍ دئ

بیا به هغه دې مینې ته راسي
یو ځل چې کوته ورغورځېدلۍ دئ

ځي د ښامار اړخ ته اتراغ کوي
پلار د دې ښامار ریشا چیچلی دئ

آینده نتیجه

هر ډول مستي نن ورځ کولای سې
هر قسم ډېره په چا وهلای سې
تا نن دېږ وسو واک اخیستئ دئ
ټوله په یوه وندړ ترلای سې

تا د صیادۍ لوی تور اودلئ دئ
ته لاهوائي مرغان نیولای سې
داسي اسلحې دي سازي کړي دي
لیري و نږدې هدف ویشتلای سې

لوی کراته بازېې چالاکي لري
هر ځای خپل حریف راڅملولای سې
بے
حرص دي نه مړیږي چي هرڅونه خوړ
هرڅه په سرا بنتوب سره خوړلای سې

ته که آینده ته نظر واچوې
ځنګه نتیجه ځني ایستلای سې
وبنیه رښیا چي دا ته څوک ښیي؟
ما ته دا ښیلي رابښولای سې؟

(c) ketabton.com: The Digital Library

د بیت المال موزرکان

کښېږدی ژر تلکي موزرکانـــوتــه
دا د بیت المال رشوت خورانو تــه
وې نیسیٔ ترخته عدل تې وسپارئ
ورکړئ سزا گاني خــائینانوته
ونغاړئ کمبله دفساد، رشوت
وغورځوئ فــرش وصادقانو تــه
چاکه د ملت په سر سودا کول
مه ورکوئ ســـر دې تاجرانوته
چاکه حقیقت په توپک وویشتې
تېنگه چکه ورکړئ جا هــلانوته
هرڅوک چې خدمت په صداقت کوي
وسپارئ اختیار و خادمانــوته
نن ورځ ریښا هرملت پوه سوئ دئ
ځان به خوشي نکړی ناپوهانوته

(c) ketabton.com: The Digital Library

نه شرم نه حیا

مخ دې پرته کړه د هرچا میراث خوره
حرام خوره تاته وایمه مخ توره
د عالمه دې نه شرم، نه وا یـه سته
چې د بل پتې دې لاندې کړ پـه زوره
جنتونـه جوړوې د ځان د پاره
نه بېرېږې د دوزخ لـه سخته اوره؟
په ژوندنې که دې غاړې خلاصې نکړې
نه خلاصېږې پسله مرګه زموږ د پوره
د سیسې دې زما د محلې، باغ کړې جوړې
تاکره لاندې زړه دې واېستم ذکوره
ولې د و مرې بې غوړې سوه په جهان کې؟
ولـې نسوه د ظالم کاسه نسکوره؟
د رېشأ د زړه د خروښه غلبلې دی
د فشار حمله بې واستوي ترګوره

Get more e-books from www.ketabton.com
Ketabton.com: The Digital Library